

Stefan Sołtyszewski

Z przygotowań do II Watykańskiego Soboru Powszechnego

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 3/1-2, 388-412

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z PRZYGOTOWAŃ DO II WATYKAŃSKIEGO SOBORU POWSZECHNEGO*

Sobór Powszechny ma swoją własną strukturę i organizację, której nie należy mieszać ze zwykłą i odrębną funkcją dikasterii i kongregacji Kurii Rzymskiej, które spełniają, również podczas soboru, swoją pracę zwyczajną w ramach normalnych uprawnień ogólnego zarządu świętego Kościoła. Trzeba bowiem wyraźnie rozróżnić pomiędzy zwykłym zarządem Kościoła, który sprawuje Kuria Rzymska, a soborem, pomiędzy kongregacjami a komisjami przygotowawczymi. Chociaż pomiędzy tymi ostatnimi istnieje związek, np. pomiędzy Świętym Oficjum a Komisją teologiczną, Kongregacją konsystorialną a Komisją biskupów, Kongregacją rozkrzewiania wiary a Komisją dla spraw misji, etc. Chociaż tu i tam ci sami przewodniczący i liczni eksperci figurują jednocześnie na dwóch listach.

Komisje są lokatorem pałaców kongregacji, lecz nie są „filiami”. Ojciec Św. nie pragnął powołać ich jako zwykłych „oddziałów”, które by dublowały działalność Kurii Rzymskiej, ani też nie miał zamiaru powierzać jej patronatu nad przygotowaniem do Soboru. Organizacja Kongregacji Rzymskich była tylko pewnego rodzaju kanwą, na której oparto konstrukcję Komisji Przygotowawczych, uzupełniając ją dwoma nowymi organami: Komisją dla apostolatu świeckich oraz Sekretariatem dla chrześcijan oddzielonych.

Pod koniec ubiegłego roku Mgr Felici, sekretarz Komisji Głównej, wręczyła ojcu Św. wolumen, zawierający nazwiska osób pracujących w komisjach i sekretariatach przygotowawczych do Soboru. Liczba ich wynosi 728 osób: 48 kardynałów, 215 patriarchów, arcybiskupów, biskupów, 218 prałatów i kapłanów świeckich, 239 zakonników i 8 laików, reprezentujących różne kraje świata.

Kto są ci ludzie, którzy przygotowują Sobór? Pochodzą oni z 60 różnych krajów, wybrani z 5 kontynentów, według różnych proporcji: 3/4 spośród nich wywodzi się z Europy, ściśle 71% wszystkich członków i konsultorów wobec 47% katolików Europy w stosunku światowym. Podczas gdy obie Ameryki, które reprezentują 43% liczby

* Artykuł niniejszy opracowano na podstawie *Informations catholiques internationales*, R. 1961, Nr 135 i 136.

¹ *Ramy niniejszej pracy nie obejmują Komisji ceremonii, która ma ustalić ceremonie związane z Soborem i Sekretariatu dla spraw technicznych i ekonomicznych Soboru.*

globalnej katolików stanowią 16,3% efektywów przygotowawczych. Afryka, Azja, Oceania są reprezentowane w komisjach, proporcjonalnie do procentu katolików w Kościele. Afryka, stanowiąca 3% katolików na świecie, posiada 3,1% członków i konsultorów, Azja i Oceania, stanowiąca 7% katolików, posiada 9% efektywów w przygotowaniu do Soboru, wliczając w to biskupów pochodzenia europejskiego.

Spośród krajów pierwsze miejsce dierży Italia, która razem z Rzymem liczy 153 członków i konsultorów. Następnie idzie Francja z liczbą 74, Niemcy 55, Hiszpania 39, Belgia 28, Holandia 20, Wielka Brytania 14, Polska 11 członków i konsultorów, Jugosławia 10, Ukraina 5, Rumunia 3, Węgry 3, Chiny 3, Czechosłowacja 1...

Nazwiska członków i konsultorów poszczególnych Komisji były wysuwane przez kongregacje, nuncjatury, przełożonych generalnych zakonów, specjalistów, a wyznaczane przez papieża. Wprawdzie wszyscy ludzie kompetentni nie przygotowują prac na sobór, byłoby to niemożliwe, lecz wszyscy ci, którzy je przygotowują są ludźmi kompetentnymi.

Przewodniczącymi komisji są prefekci kongregacji lub sekretarze, jeśli sam papież jest prefektem kongregacji. Natomiast sekretarzami komisji nie są nigdy sekretarze kongregacji. Sekretarze komisji wywodzą się z różnych narodowości. Trzej spośród nich są Włochami: Mgr Felici, O. Berutti, O. P. i Bugnini, lazarysta; dwóch Holendrów: O. Tromp, S. J. i Mgr Willebrands; dwóch Polaków: arcybiskup Gawlina i prałat Deskur; jeden Francuz, Mgr Glorieux; jeden Hiszpan, O. Bidagor, S. J.; jeden Niemiec, O. Meyer O. S. B.; jeden Urainiec, O. Welykyi, bazylianin; jeden Anglik, Mgr Mathew; jeden Kandyjczyk, O. Rousseau, O. M. J.

Rola sekretarzy komisji wyraźnie różni się od roli sekretarzy kongregacji, którzy są wyższymi urzędnikami i pierwszymi współpracownikami kardynała-prefekta. Sekretarze natomiast komisji są zasadniczo postawieni na równi z innymi członkami, chociaż ich zdanie będzie miało wielkie znaczenie, ponieważ są oni naogół bardzo wybitnymi specjalistami. Ich inicjatywa będzie mogła się rozwinąć przy przygotowaniu porządku obrad, tematów poruszanych na zebraniach, przy kontaktach z dalekimi członkami komisji. Sekretarze komisji, w swojej pracy administracyjnej, są wspomagani przez specjalnych redaktorów zwanych w Rzymie *minutanti*, ponieważ niegdyś sporządzali oryginały akt małym pismem zw. *minuta*.

W kongregacjach minutanci badają sprawy, przygotowują decyzję, piszą raporty, redagują protokoły posiedzeń. Podobną rolę będą spełniać przy pracach komisji przygotowawczych do Soboru. Oprócz tego do każdej komisji przydzielony jest jeden dokumentalista, zw. archiwistą.

Komisja teologiczna

Tak jak Kongregacja Świętego Officjum w Kurii Rzymskiej, również *Komisja teologiczna* jest wymieniona na pierwszym miejscu wśród organów przygotowawczych do Soboru. Jak wskazuje jej nazwa i skład nie będzie ona ograniczać się do osądzania wykroczeń i odchyłeń w dziedzinie wiary i moralności. Nie jest to również żaden trybunał. Obiawienie skończyło się z chwilą śmierci ostatniego apostoła, teologia natomiast każdego dnia zaznacza swój rozwój. Rozwojem i postępowaniem nauki teologii będzie zajmować się Komisja teologiczna. Choćby nawet nie zaproponowała żadnej definicji dogmatycznej, o czym wielu myśli w Rzymie, winna ona wprowadzić pod obrady Soboru pewne kwestie doktrynalne, z punktu dojrzałe. Takie jak teologia biskupstwa, pozostawiona odłogiem od I-go Soboru Watykańskiego, teologia laikatu, będą niewątpliwie opracowane przez Komisję teologiczną.

Komisja Teologiczna zebrała się pierwsza przed innymi komisjami i zbiera się każdego miesiąca.

Przewodniczącym *Komisji teologicznej* jest znany kardynał OTTAVIANI, sekretarzem — O. TROMP, jezuita holenderski, stały radca Świętego Officjum, jeden z profesorów teologii Ciała mistycznego. Jego imię związane jest z encykliką „*Mistici corporis*”, dzięki czemu stał się doradcą Piusa XII.

Siedmiu innych członków wywodzi się również ze Świętego Officjum.

Największą liczbę członków i konsultorów stanowią profesorowie uniwersytetów i seminariów. Z Rzymu: profesor O. DHANIS, z Gregorianum; dominikanie francuscy GILLON (rector magnificus) i GAGNEBET, z Angelicum; O. van den EYNDE, Holender z Uniwersytetu franciszkańskiego, Antonianum. Z Lowanium, prof. prof.: CERFAUX, JANSSENS i PHILIPS. Są również reprezentowane: uniwersytet w Waszyngtonie, Monachium, Ottawie, Padeborn, Aix-la-Chapelle, Insbrucku, Strasburgu, Cornillias, Lionie, Angers.

Po biskupach członkach Komisji teologicznej, na czele listy stoi wybitny biblista Mgr CERFAUX, którego praca p. t. *La théologie de l'Eglise suivant saint Paul*, wydana w roku 1942, stanowi wydarzenie historyczne w dziedzinie egzegezy krytycznej. Konsultorem tejże Komisji, niemniej poważnym jest O. Lubac, obrońca i zwolennik egzegezy spirytualistycznej; C. Salaverri de la Torre, specjalista teologii Kościoła; Mgr Schauf, historyk niemiecki I-go Soboru Watykańskiego.

Co do laikatu, Komisja skorzysta niewątpliwie z dociekań O. Congar i Mgra Philips, który, w roku 1957, na Kongresie apostołatu świeckich, przyczynił się do sformułowania kapitalnych wniosków, dotyczących tej kwestii.

Co do teologii moralnej w Komisji występują obok siebie kaziści tej miary co O. Hürth, S. J., doradca papieża Piusa XII; teologowie

jak O. Häring, redemptorysta niemiecki, ks. Delahaye, zapaleni obrońcy teologii moralnej opartej więcej na dogmacie i Piśmie Świętym.

Mgr Fanton, ze Stanów Zjednoczonych, radca Kongregacji Seminariorów, O. Trapé, egzaminator kleru rzymskiego i O. Lio, O. F. M., obrońca węzła małżeńskiego w Świętym Officjum, ze względu na swoje funkcje, są niewątpliwie znawcami zagadnień praktycznych.

Należy również wymienić O. Lécuyer, znanego z prac na temat kapłaństwa; ks. Colombo, mającego wybitny wpływ na intelektualną młodzież Mediolanu; specjalistów doktryny maryjnej: O. Anastazego od Świętego Różańca, prepozyta generalnego karmelitów, młodego księdza Laurentin, kronikarza Lourdes; benedyktyna czeskiego, który zajmuje się w Stanach Zjednoczonych zjednoczeniem Kościołów, O. Ondrak'a.

Znając skład Komisji teologicznej można sobie wyobrazić dyskusję poszczególnych teologów w czasie posiedzeń.

Skład osobowy Komisji teologicznej:

Przewodniczący: J. Em. Kardynał A. OTTAVIANI, (Włochy)
Sekretarz: P. O. S. TROMP, S. J., Kuria Rzymska.

Członkowie:

11 biskupów: Ich Ekselencje: F. CARPINO, (Włochy), arcybiskup Monreale; M. M. DUBOIS (Francja), arcybiskup Besançon; A. V. SCHE-RER, (Brazylia), arcybiskup Porto Alegre; A. STORH (Niemcy), arcybiskup Moguncji; L. AUDET (Kanada), biskup tytularny Quebec; F. FRANIC, (Jugosławia), biskup tytularny administracji apostołskiej Spalato; J. H. GRIFFITHS, (Stany Zjednoczone), biskup tytularny sufragana Nowego Jorku; J. SCHROFFER (Niemcy), biskup Eichstätt'u; J. J. WRIGHT (Stany Zjednoczone), biskup Winnipeg dla Rusinów; P. V. KORNYLAK (Ukraina), egzarcha dla Ukraińców i Rusinów, rezydujący w Niemczech.

7 prałatów: L. CERFAUX (Belgia); J. FENTON (Stany Zjednoczone), kuria; S. GAROFALO (Włochy), kuria; G. PHILIPS (Belgia); A. PIO-LANTI (Włochy), kuria; M. SCHMAUS (Niemcy); C. JOURNET (Szwajcaria).

2 kapłanów diecezjalnych: Ks. MICHEL (Francja); C. COLOMBO (Włochy).

9 zakonników: O. O.: C. BALIC (Jugosławia), O. F. M., kuria; L. CIAPPI (Włochy), O. P., kuria; P. E. DHANIS (Belgia) S. J.; R. GAGNEBET (Francja), O. P., kuria; L. GILLON (Francja), O. P., kuria; F. HURTH (Niemcy) S. J., kuria; J. RAMIREZ (Hiszpania) O. P.; A. TRAPE (Włochy), eremita św. Augustyna; D. VAN DEN EYNDE (Holandia), O. F. M.;

6 *prałatów*: A. BRIDE (Francja); J. BRINKTRINE (Niemcy); JANSSENS (Belgia); G. JOUASSARD (Francja); H. SCHAUF (Niemcy); U. IATANZI (Włochy).

3 *kapłanów diecezjalnych*: I. BACKES (Niemcy); P. DELAHAYE (Francja); R. LAURENTIN (Francja).

21 *zakonników*: O. O.: ANASTASIO DEL SS.MO ROSARIO (Włochy), O. C. D.; M. BELANGER (Kanada) O. M. I.; Y. CONGAR (Francja) O. P.; P. DANDER (Austria) S. J.; H. de LUBAC (Francja), S. J.; L. di FONSO (Włochy), O. F. M. Conv.; E. DORONZO (Włochy) O. M. I.; B. HARING (Niemcy), C. SS. R.; A. KERRIGAN (Holandia) O. F. M.; B. KLOPPENBURG (Brazylia), O. F. M.; M. LABOURDETTE (Francja), O. P.; P. LECUYER (Francja), C. S. Sp.; E. LIO (Włochy), O. F. M.; kuria; L. A. ONDRAK (Czechosłowacja), O. S. B.; A. ROSSI (Włochy) lazarysta; J. SALAVERRI DELLA TORRE (Hiszpania), S. J.; D. UNGER (Stany Zjednoczone), O. F. M. Cap.; J. WITTE (Holandia), S. J.; B. XIBERTA (Hiszpania) O. C. D.; D. BERTETTO (Hiszpania), salezjanin; CASTELLINO (Włochy), salezjanin.

Komisja dla spraw biskupów i zarządu diecezjami

Kompetencje tej Komisji pokrywają się z kompetencjami Kongregacji konsystorialnej. Do zakresu jej działalności należy: określanie granic diecezji, ich erekcja, zarząd, obowiązki ordynariuszów diecezjalnych. Być może Komisja dla spraw biskupów zajmie się również konferencjami biskupimi, które w Kurii Rzymskiej są kontrolowane przez Kongregację soborową. W Komisji tej bardzo liczni znajdują się biskupi: siedemnastu członków i jedenastu konsultorów. Widzimy wśród nich Arcybiskupa Gawlinę, sekretarza Komisji biskupów; specjalistę od emigracji, sufragana arcybiskupa Paryża, bpa Rupp.; arcybiskupa Cambrai, Guerry, koadiutora arcybiskupa Florencji; dwóch biskupów libańskich: jednego maronitę, drugiego melchitę; bpa Trois-Rivieres z Kanady, bpa Trewiru z Niemczech, bpa Galway z Irlandii, sufragana arcybiskupa Sydney. Ci ostatni są, być może, powołani by reprezentować emigrantów i ludzi morza.

Komisja do spraw biskupów i zarządu diecezjami będzie pracować więcej w diecezjach niż w Rzymie. Dwóch tylko z pomiędzy jej członków zamieszkuje w Rzymie. Zresztą nic dziwnego, gdyż i z odpowiednika jej, Kongregacji Konsystorialnej, tylko czterej eksperci oraz b. przewodniczący, ś. p. kardynał Mimmi, pochodzą z Rzymu.

Skład osobowy Komisji dla spraw biskupów i zarządu diecezjami jest następujący:

Przewodniczący: J. Em. kardynał P. MARELA.

Sekretarz: Arcybiskup J. GAWLINA (Polska), Kuria Rzymska.

Członkowie:

17 biskupów: Ich Ekscelencje: E. GUERRY (Francja), arcybiskup Cambrai; C. MORCILLO GONZALES (Hiszpania), arcyb. Saragossy; P. NABAA (Liban), arcybiskup Bejrutu; E. FLORIT (Włochy), arcybiskup tytularny, koadiutor kardynała-arcybiskupa Florencji; M. BROWNE (Irlandia), biskup GALWAY; G. L. PELLETIER (Kanada), biskup Trois-Rivieres; L. J. SUENENS (Belgia), biskup tytularny, sufr. kardynała-arcybiskupa Malines; J. PIAZZI (Włochy), biskup Bergamo; A. KHOREICHE (Liban), biskup Said; J. GARSITTER (Italia), bp Bressanone; A. CASTELLI (Włochy), biskup tytularny; J. J. KRÓL (Stany Zjednoczone), biskup tytularny, sufragan biskupa Clevelandu; R. PRIMATESTA (Argentyna), biskup tytularny sufragan arcybiskupa La Plata; G. P. DWYER (Anglia), biskup Leeds; P. VEUILLOT (Francja), bp Angers; M. WEHR (Niemcy), bp Trewiru; J. RUPP (Francja), bp tyt., sufragan kardynała-arcybiskupa Paryża.

1 prałat: Mgr PASQUAZI (Włochy), audytor Roty.

1 kapłan diecezjalny: Ks. F. BOULARD (Francja).

1 zakonnik: O. F. CAPPELLO (Włochy), S. J., kuria.

Konsultorzy:

11 biskupów: Ich Ekscelencje: M. L. LAMIEUX (Kanada), arcybiskup Ottawy; J. D. SIMONDS (Australia), arcybiskup tytularny, sufragan z Melbourne; M. D. MIRANDA Y GOMEZ (Meksyk), arcybiskup Mexico; G. BRADY (Stany Zjednoczone), arcybiskup St Paul, w stanie Minnoseta; H. PESSOA CAMARA (Brazylia), arcybiskup tytularny sufragan z San Sebastian; J. D. HANNAN (Stany Zjednoczone), bp Seranton; N. JUBANY ARNAU (Hiszpania), bp tyt. sufragan z Barcelony; P. CORREA LEON (Kolumbia), biskup Cucuta; T. G. MULDOON (Australia), bp tyt., sufragan z Sydney; A. MENSA (Włochy), bp. Jorea; V. BRIZGYS (Litwa), bp tyt. Bosana.

1 prałat: Mgr J. LAMBRECHTS (Belgia).

8 zakonników: O. O. E. LUCCHESI (Włochy), opat generalny walcibrozanów; W. J. DFAULT (Stany Zjednoczone), superior generalny asumpcjonistów; G. FERNANDEZ (Hiszpania), prokurator generalny zakonu św. Augustyna; J. MARTEGANI (Włochy), S. J.; G. MICHIELS (Belgia), O. F. M. Cap.; C. SZRANT, C. SS. R., konsultor generalny, w swoim zgromadzeniu, kuria; TITO DI SAN PAOLO DELLA CROCE (Włochy), passionista, kuria; F. MILINI (Włochy), kuria.

Komisja dla spraw karności kleru i wiernych

Komisja niniejsza ma zakres kompetencji podobny do Kongregacji soborowej, która nazajutrz po Soborze Trydenckim była utworzona przez Piusa IV, w roku 1564. Zadaniem tej Kongregacji jest: 1) zapewnić karność kleru i wiernych, 2) kierować nauczaniem religii i czuwać nad zachowaniem przepisów życia chrześcijańskiego, 3) spra-

wować władzę nad proboszczami, bractwami, etc. Pominąwszy różnice, dotyczące zakresu władzy i metod działania, w tych dwóch organach kościelnych, należy stwierdzić ten potrójny zakres uprawnień również w Komisji dla spraw karności kleru i wiernych. Stąd kapłani, którzy doń wchodzą, zostali wytypowani według trzech specjalności: karności kościelnej, nauczania religii i życia wewnętrznego kapłanów i wiernych. Do Komisji wchodzi między innymi kanonista tej miary, co O. Berutti, O. P. sekretarz Komisji, profesor we Fryburgu i w Angelicum, konsultor wielu kongregacji; prałat Lefèvre, Francuz, audytor Roty; prałat Hopffman, Niemiec, O. Bender, dominikanin holenderski, profesor Angelicum; O. Grisar, S. J., profesor Gregorianum; O. Regatillo, S. J., słynny kanonista hiszpański; O. O'Connell, O. F. M., specjalista w zakresie prawa małżeńskiego.

Czterej biskupi Ameryki Łacińskiej, biskup z Filipin, biskup z Japonii, zgodnie z ich specjalnym zainteresowaniem, podniosą niewątpliwie sprawę nauczania wiernych. Tak samo brat Anselmo, ze Szkół Chrześcijańskich, Włoch, który jest inspektorem nauczania religii w szkołach średnich; Don Muzio, salezjanin włoski, konsultor w Kongregacji soborowej dla „sekcji duszpasterskiej i katechetycznej”; Don Dragon, paulista włoski, generalny radny swego Zgromadzenia, którego celem jest apostołat poprzez nowoczesne środki propagandy; O. Pinzuti, O. S. B., Włoch, dyrektor Instytutu Książki. Ci wszyscy są na swoim miejscu, również, jeśli chodzi o formację wewnętrzną kleru i wiernych.

Wydaje się, że pomiędzy innymi kwestiami Komisja zajmie się organizacją parafii, życia kościelnego, opieką nad upadłymi kapłanami, rewizją indeksu kościelnego, rozwojem bractw pobożnych, przepisami postu, wstrzemięźliwości. Komisja może także zaproponować inną formę ubioru duchownego.

Skład personalny:

Przewodniczący: J. Em. kardynał P. CIRIACI (Włochy).

Sekretarz: O. C. BERUTTI (Włochy), O. P., kuria.

Członkowie:

8 biskupów: Ich Ekscelencje: C. de PROVENCHERES (Francja), arcybiskup Aix-en-Provence; R. BARATIA (Włochy), arcybiskup Pérouse; L. HUDAL (Australia) biskup tytularny; S. KOGUIAN (Liban); biskup tytularny sufragana diecezji Bejruckiej; G. PHILBIN (Irlandia), biskup Clonfert; E. A. PRIMEAU (Stany Zjednoczone), biskup Manchesteru; M. MAZERAT (Francja), biskup Fréjus i Tuluzy; E. NICODEMO (Włochy), arcybiskup Bari.

8 prałatów: P. MATTIOLI (Włochy), audytor Roty; C. LEFEBVRE (Francja), audytor Roty; D. DOTTARELLI (Włochy), proboszcz parafii Św. Euzebiusza w Rzymie; G. D'ERCOLE (Włochy); H. HOFFMAN

(Niemcy); L. PIVESANA (Włochy), dyrektor „Unii apostołskiej kleru”; S. DELACROIX (Francja); J. WEINBACHER (Niemcy).

1 kapłan diecezjalny: Kanonik G. ONGLIN (Belgia).

9 zakonników: O. O. M. PINZUTI (Włochy), O. S. B.; L. BENDER (Holandia), O. P.; A. DA LANGASCO (Włochy), O. F. M. Cap.; J. GRISAR (Niemcy), S. J.; E. REGATILLO (Hiszpania), S. J.; C. TILMANN (Niemcy); P. CONSTANTINI O. F. M. Conv.; H. LINENBERGER; Br. ANSELMO, Bracia Szkół Chrześcijańskich, (Włochy).

Konsultorzy:

8 biskupów: Ich Ekscelencje: E. BAZIAK (Polska), arcybiskup tytularny administrator apostołski w Krakowie; L. del ROSARIO (Filipiny), arcybiskup Zamboanga; P. YOSHIGORO TAGUCHI (Japonia), biskup Osaka; P. A. FARINA FARINA, bp tytularny; L. BACCINO (Urugwaj) bp San Jose de Mayo; M. RASPANTI (Argentyna), bp Moron; M. E. DOMINGUEZ Y RODRIGUEZ (Kuba), bp tytularny; A. VORYK (Jugosławia), bp Lubljany.

3 prałatów: C. TREZZINI (Szwajcaria); G. SCHLICATE (Stany Zjednoczone); U. KRIZOMALI (Jugosławia).

2 kapłanów diecezjalnych: Ks. Ks. J. B. BELLONI (Włochy); L. MCREAVY (Anglia).

8 zakonników: O. O.: G. O'CONNELL, O. F. M., kuria; G. Montico (Włochy), O. F. M. Conv.; J. CRAVEIRO DA SILVA (Portugalia), S. J.; G. HEINZEL (Niemcy), S. J.; H. BARRE (Francja), C. S. Sp.; G. MUZIO (Włochy), salezjanin, kuria; C. T. DRAGONE (Włochy), paulista; G. SLATTERY (Stany Zjednoczone), superior generalny lazarystów.

Komisja dla spraw zakonnych

W Komisji dla spraw zakonnych znajduje się tylko trzech biskupów członków (czwarty kardynał Valeri, przewodniczący): bp Padwy, franciszkanin; bp Albacete w Hiszpanii, klaretanin; bp Agagni we Włoszech, karmelita bosy; dwóch biskupów konsultorów: jeden franciszkanin, drugi kanonik regularny; i tylko dwóch kapłanów diecezjalnych wśród 45 zakonników. Komisja ta będzie zajmować się zgromadzeniami zakonnymi i instytucjami świeckimi oraz stowarzyszeniami bez ślubów.

Wielu z spośród członków Komisji, jak np.: O. O. Tocanel, O. F. M.; d'Arbonne, kapucyn francuski; Abellan, jezuita hiszpański; Sanchis O. F. M., Hiszpan; Tascon, O. P. Hiszpan; Goyeneche, Riciotti i inni, są konsultorami Kongregacji zakonnej.

Inni zakonnicy zostali powołani z racji dawniej, czy obecnie zajmowanych wysokich stanowisk zakonnych: O. O. Quénard, Francuz, który był generalnym przełożonym asumpcjonistów; Heston, ze Stanów Zjednoczonych, prokurator Zgromadzenia Świętego Krzyża; Mirande, przełożony generalny kapłanów Najświętszego Serca z Betharam; dwaj

opaci generalni cystersów; Molinari, procurator generalny Misjonarzy z La Salette i inni.

Instytuty świeckie będą reprezentować głównie dwaj kapłani hiszpańscy z „Opus Dei”; Don Alvaro del Portillo, konsultor Kongregacji Zakonnej i Don Amadeo de Fuennayor, profesor Instytutu Prawa Kanonicznego w Navarra.

Zagadnienia specjalne, dotyczące zakonów i zgromadzeń żeńskich, będą reprezentować wizytatorzy zakonni: O. Fohl, benedyktyn, O. Tascón, dominikanin hiszpański i O. Courtois.

W czasie prac niniejszej Komisji będą niewątpliwie omawiane tematy takie, jak rekrutacja do zakonów, powstawanie podobnych zgromadzeń, przystosowanie do nowych warunków, praca zakonów kontemplacyjnych, sprawa egzempcji, rewizja konstytucji zakonnych, etc.

Skład personalny Komisji dla spraw zakonnych:

Przewodniczący: J. Em. kardynał O. VALERI (Włochy);

Sekretarz: O. J. ROUSSEAU (Kanada) O. M. I., kuria.

Członkowie:

3 biskupów: Ich Ekscelencje: J. B. BORTIGNON (Włochy) bp Padwy; A. TABERA ARAOZ (Hiszpania), bp Albacete; H. R. COMPAGNONE (Włochy), bp Anagni.

1 kapłan Instytutu świeckiego: Don Alvaro del PORTILLO, sekretarz generalny „Opus Dei”, kuria.

17 zakonników: O. O. F. SAVARESE (Włochy); FOHL (Belgia), O. S. B., kuria; T. TASCÓN (Hiszpania), O. P., kuria; J. SANCHIS (Hiszpania), O. F. M.; G. TOCANEL (Hiszpania), O. F. M. Conv., kuria; T. KEULEMANS (Holandia), karmelita; P. ABELLAN (Hiszpania), S. J., kuria; A. VAN BIERVLIET (Belgia), redemptorysta; E. HESTON (Stany Zjednoczone), Kongregacja Św. Krzyża; G. QUENARD (Francja), A. A., kuria; E. FOGLIASSO (Włochy), salezjanin; S. GOYENECHE (Hiszpania), klaretanin, kuria; J. MIRANDE (Francja), ze Zgromadzenia Najśw. Serca z Betharam, superior generalny; P. RUTTEN (Holandia), ze Zgromadzenia Św. Krzyża, kuria; Brat ALESSANDRO (Włochy) prokurator generalny Braci maryistów; T. VAN DEN BROEK (Belgia), norbertanin.

Konsultorzy:

2 biskupi: Ich Ekscelencje: B. ECHEVERRIA RUIZ (Ekwador), bp Armbato; L. S. HALLER (Szwajcaria), bp tytularny i abbas *nullius* Sains-MAURICE d'Agaune.

2 prałaci: A. BARON (Francja), rektor Saint-Louis des Français w Rzymie; P. F. CREMIN (Irlandia).

1 kapłan Instytutu świeckiego: Don Amadeo de FUENMAYOR (Hiszpania), z „Opus Dei”.

20 zakonników: O. O.: Dom G. SORTAIS (Francja), opat generalny cystersów reformowanych; S. KLEINER (Niemcy), opat generalny

cystersów; RICIOTTI (Włochy), kan. reg. laterański, kuria; F. BARBIER (Francja), O. F. M.; Z. da S. MAURO (Włochy), O. F. M. cap.; A. ZUMKELLER (Niemcy), augustianin; R. O'BRIEN (Stany Zjednoczone), karmelita; V. di GESU e MARIA (Włochy), O. G. D., kuria; B. DELLA SSSMA TRINITA (Włochy), pierwszy generalny definitor karmelitów bosych; R. SVOBODA (Austria), ze Zgromadzenia Sług Chorych; C. CORCORAN (Stany Zjednoczone), Kongregacja Św. Krzyża; C. BAJO (Hiszpania), klaretanin, kuria; F. MOLINARI (Włochy), prokurator generalny Misjonarzy z La Salette; H. PIAZZANO (Włochy), oblat Św. Józefa; G. COURTOIS (Francja), prokurator generalny Braci Miłosierdzia, kuria; E. FORNASARI (Włochy), paulista; A. LE BOURGEOIS (Francja), superior generalny eudystów; G. MULCAHY (Irlandia), O. F. M., kuria; Th. FOLEY, pasjonista, kuria; H. NOOTS (Belgia), opat generalny norbertanów, kuria.

Komisja dla dyscypliny sakramentów

Komisja dla sakramentów ma ten sam zakres kompetencji co i Kongregacja dla sakramentów. Może więc rozpatrywać wszystko to, co dotyczy dyscypliny sakramentów, np. nieważność sakramentów, udzielanie dyspens, etc.

Sekretarzem Komisji dla sakramentów jest O. Bidagor, S. J., konsultor Kongregacji dla sakramentów, Kongregacji soborowej, dla spraw zakonnych i profesor prawa kanonicznego w Gregorianum.

Pięciu członków Komisji zasiada w Rocie Rzymskiej; pięciu w Kongregacji sakramentów; inni po większej części są profesorami prawa kanonicznego w Rzymie (Gregorianum, Angelicum, Antonianum), w Lovanium, w Waszyngtonie.

Biskupi wchodzący w skład tej Komisji są również „ekspertami”. Arcybiskup Valladolid, w Hiszpanii jest dawnym sekretarzem Roty hiszpańskiej; arcyb. Catanzaro, we Włoszech, wykładał na Lateranie; bp sufragan z Montreal'u, był przewodniczącym trybunału małżeńskiego w swojej diecezji...

Amerykę Południową reprezentują trzej biskupi i jeden konsultor peruwiański; Jugosławię, następca kardynała Stepinaca, arcyb. Zagrzebia, Seper.

Tematem debat tej Komisji może być: rewizja pewnych przeszkód małżeńskich, sprecyzowanie innych w świetle aktualnego postępu medycyny, np. przeszkody impotencji. Jeśli chodzi o sakrament kapłaństwa z pewnością będzie dyskutowane zagadnienie rewizji diakonatu, czy też rozciągnięcie go na zakonników, przywrócenie funkcji minorytów. Co do Eucharystii, poważni autorowie, już oddawna, postulują przyznanie wiernym możliwości komunikowania pod dwoma postaciami, oraz dopuszczenie języka narodowego przy sprawowaniu sakramentów.

Skład osobowy Komisji dla dyscypliny sakramentów:

Przewodniczący: J. Em. kardynał A. MASELA (Włochy).

Sekretarz: P. O. R. BIDAGOR (Hiszpania) S. J., kuria.

Członkowie:

6 *biskupów*: Ich Ekscelencje: G. GARCIA Y GOLDARAZ (Hiszpania), arcyb. Valladolid; A. M. ALVES DE SIQUEIRA (Brazylia), arcyb. tyt. koadiutor Sao Paolo; A. FARES (Włochy), arcyb. Cantanzaro; F. SEPER (Jugosławia), arcyb. Zagrzebia; J. CHEDID (Liban), bp tyt., wikariusz patriarchalny dla Maronitów; L. MIGUELEZ (Hiszpania).

6 *prałatów*: B. FILIPIAK (Polska), audytor Roty; G. DOHENY (Stany Zjednoczone), Rota; E. BONET Y MUIXI (Hiszpania), Rota; J. PINNA (Włochy), Rota; J. M. PINTO (Kolumbia); C. V. BASTNAGEL (Stany Zjednoczone).

2 *kapłanów diecezjalnych*: Ks. Ks. MORSDORF (Niemcy), H. WAGNON (Belgia).

5 *zakonników*: O. O. U. BESTE (Austria), O. S. B., kuria; P. LUMBRERAS (Hiszpania), O. P.; W. JELICIC (Jugosławia), O. F. M., kuria; A. LEDWORLOZ (Niemcy), O. F. M., kuria; H. EVERS (Holandia), ze Zgromadzenia kapłanów Najśw. Sakramentu, kuria.

Konsultorzy:

5 *biskupów*: Ich Ekscelencje D. BOLOGNINI (Włochy), bp Crémone; A. M. UNGARELLI (Brazylia), bp tyt. prałat *nullius* Pinheiro; H. RAU (Argentyna), bp Mar del Plata; V. BELANGER (Kanada), bp tyt. sufragan Montrealu; J. P. PEKEN Y SOLIMAN (Republika Dominikańska) bp dell Alta Grazia in Higney.

3 *prałatów*: L. LITUMA PORTOCARRERO (Peru); J. LEVILLAIN (Francja), BARBARENA (Włochy).

7 *zakonników*: O. O.: G. OESTERLE (Austria), O. S. B. kuria; S. GOMEZ (Hiszpania), O. P., kuria; M. SAID (Malta), O. P., kuria; G. BRISEBOIS (Kanada), O. F. M., kuria; R. ZAVALONI (Włochy), O. F. M.; M. FABREGAS (Hiszpania), S. J., kuria; M. ZALBA (Hiszpania).

Komisja dla studiów i seminariów

Komisja dla studiów i seminariów jest zainteresowana wychowaniem przyszłych kapłanów i nauką w uniwersytetach katolickich. i seminariach. Wchodzą doń kapłani kompetentni w różnych dziedzinach kultury i wychowania.

Biskupi, którzy wchodzą w skład Komisji, pozostawali długo lub jeszcze są w kontakcie z seminarzystami i studentami, np.: Arcyb. Chambéry, de Bazelaire, był rektorem Wyższego Seminarium w Nancy; bp Agen, Johan, dawny rektor seminarium duchownego i przewodniczący ruchu „Młodzi seminarzyści” we Francji; bp Werony,

Carraro, był profesorem b. długo w Wyższym Seminarium w Treviso; bp Blanchet, rektor Instytutu Katolickiego w Paryżu i inni.

Pozostali członkowie i konsultorzy Komisji prawie wszyscy mieli długo lub jeszcze mają kontakt z seminariami i uniwersytetami, czy to, jako przełożeni czy profesorowie, np.: Mgr Figini, przewodniczący Wydziału Teologicznego w Mediolanie; Mgr Pascoli, rektor Wyższego Seminarium na Lateranie; O. Vega, S. J., rektor Gregorianum; rektor Wyższego Seminarium w Bergamo, Mgr Sonzoni; rektor uniwersytetu w Waszyngtonie i inni.

Z pomiędzy profesorów moralnej, biblistyki i prawa kanonicznego wymienimy Karola Adama, słynnego teologa z Tubingen w Niemczech, znanych biblistów Gabriel'a, Austriaka i Steinmuller'a, Amerykanina; specjalistę od problemów populacji, kontroli urodzin, Ojca de Leytapis, S. J.; O. P. Jombart, S. J., profesora prawa kanonicznego w Tuluzie; Mgr Olgiatti, bezpośredniego współpracownika Ojca Gemelli, uczonego rektora Uniwersytetu Najświętszego Serca w Mediolanie; w końcu aktualnego rektora tegoż Uniwersytetu, profesora Vito. Prof. nie jest duchownym, lecz należy do instytutu świeckiego.

Komisja niewątpliwie zajmie się problemami, związanymi z reorganizacją studiów kleryckich, według norm lepiej dostosowanych do tego, czego wymaga się od kapłanów naszych czasów. Chodzi o to, by wychować jednocześnie kapłana tradycyjnego i nowoczesnego. Aby kapłani byli bliżsi swej epoki i swego narodu, Komisja, być może, wysunie sugestię, by w wychowywaniu duchowieństwa zostawić więcej miejsca kulturze lokalnej. Myśli się głównie o krajach Afryki i Azji. Znane są trudności, np. Japończyków w przyswajaniu terminologii abstrakcyjnej, co bardzo utrudnia naukę teologii. Tymi zagadnieniami zajmują się specjalnie O. Dezza, S. J., i O. Denis, jezuita, Belg, profesor seminarium w Kongo.

Skład osobowy Komisji dla studiów i seminariów:

Przewodniczący: J. Em. kardynał G. PIZZARDO (Włochy).
Sekretarz: P. O. A. MAYER (Niemcy), O. S. B.

Członkowie:

14 biskupów: Ich Ekscelencje M. OLEACHEA LOIZAGA (Hiszpania), arcyb. Valencji; P. BOTTO (Italia), arcyb. Cagliari; J. P. CODY (Stany Zjednoczone), bp Kansas City; M. KELLER (Niemcy), bp Münster; L. M. de BAZELAIRE (Francja), arcyb. Chambéry; S. VAYALIL (India), bp Palai; E. BLANCHET (Francja), arcyb. tyt.; F. N. ADAM (Szwajcaria), bp Sion; J. CARRARO (Włochy), bp Werony; A. SABA (Włochy), bp Nieotera; R. JOHAN (Francja), bp Agen; A. FERREIRA GOMES (Portugalia), bp Porto; P. SAVINO (Włochy), bp tyt., sufragan Naples; G. COLOMBO (Włochy), bp tyt., sufragan Mediolanu.

9 *prałatów*: R. BANDAS (Stany Zjednoczone), kuria; P. C. LAN-
DUCCI (Włochy); C. FIGINI (Włochy); A. COMBES (Francja); D. J.
HERLIHY (Irlandia); A. ANGIONI (Włochy); P. PASCOLI (Włochy);
R. MASI (Włochy); V. FARAONI (Włochy).

4 *kapłanów diecezjalnych*: M. P. GIRARD (Francja); V. LORES
(Hiszpania), F. SPADAFORA (?), H. JEDIN (?).

7 *zakonników*: O. O.: B. LAVAUD (Francja), O. P.; I. Da MILANO
(Włochy), O. F. M. Cap., kaznodzieja papieski; G. M. ROSCHINI
(Włochy), O. S. M.; P. DEZZA (Włochy), S. J.; C. FABRO (Włochy);
A. STICKLER (Niemcy), salezjanin.

Konsultorzy:

7 *biskupów*: Ich Ekscelencje A. CIFUENTES GOMEZ (Chile)
arcyb. La Serena; E. BIGNAMINI (Włochy), arcyb. Ankony; P. L.
O'BOYELE (Stany Zjednoczone), arcyb. Waszyngtonu; O. MARQUEZ
TORIZ (Meksyk), arcyb. Angelopolis; J. AMICI (Włochy), arcyb. Mo-
deny; F. MARTY (Francja), arcyb. Reims; L. MANRESA FORMOSA
(Gwatemala), arcyb. Guezaltenango.

8 *prałatów*: F. OLGIATI (Włochy); L. SANZOGNI (Włochy); A.
LANG (Niemcy); G. GIOVANNI (Włochy); R. BANDAS (Stany Zjed-
noczone); J. GABRIEL (Austria), kuria; G. G. MACDONALD (Stany
Zjednoczone); J. E. STEINMULLER (Stany Zjednoczone), kuria.

3 *kapłanów diecezjalnych*: Ks. Ks. C. ADAM (Niemcy); A. BIGEL-
MAIR (Niemcy); G. MARTIL (Hiszpania).

8 *zakonników*: O. O.: T. CAMELOT (Francja), O. P.; V. B. de HE-
REDIA (Hiszpania), O. P.; L. DENIS (Belgia), S. J.; E. JOMBART
(Francja), S. J.; S. de LESTAPIS (Francja), S. J.; P. BOUYER (Fran-
cja), oratorianin; D. BALDI (Włochy), O. F. M.; prof. F. VITO.

Komisja dla spraw misji

Wydać się może dziwnym, że sekretarzem Komisji dla spraw misji
jest biskup połowy Wielkiej Brytanii, arcybiskup tytularny D. MAT-
HEW. Lecz arcyb. Mathew był delegatem apostolskim w Afryce, a obec-
nie jest konsultorem Kongregacji rozkrzewiania wiary i w tej dziedzi-
nie cieszy się wielkim uznaniem. Podobnie arcyb. Lucas, konsultor
Kongregacji, poprzednio delegat apostolski w Afryce Południowej,
a obecnie w Skandynawii i Mgr SARTRE, były arcybiskup Tananari-
ve, który na początku tego roku ustąpił miejsca arcybiskupowi tu-
bylcowi.

W Komisji zasiada wielu biskupów kolorowych: np. Kodwo Amissak,
arcybiskup Cape Coast w Ghanie, Sison, arcybiskup tytularny diecezji
Nowa-Segowia na Filipinach, Lo-Kuang, Chińczyk, który rezyduje
w Rzymie. Jak również biskupi misjonarze: Van Valenberg, kapucyn,
bp tyt. z Indonezji, Spiess, Niemiec, opat „Nullius” Peramiho w Tan-
ganice.

Wśród członków i konsultorów Komisji znajduje się wielu wybitnych i wysoko postawionych zakonników, których zakony i zgromadzenia zajmują się misjami, że wymienię: Ojca Humbertclaude, prokuratora generalnego O. O. maryistów i O. Soury-Lavergne, misjonarza i rektora Wyższego Seminarium w Nowej Kaledonii; O. Cauwe, asystenta generalnego generała Ojców Białych; O. Rubio, przeora eremitów Św. Augustyna, których jednym z celów jest apostołał misyjny; O. Caufield, pasjonistę, sekretarza swego zakonu do spraw misji, etc..

W Komisji jest dziesięciu konsultorów z Kongregacji rozkrzewiania wiary, między innymi O. Rommerskirchen, bibliotekarz „Propagandy”, O. Schulien, uczony antropolog, dyrektor naukowy muzeum misyjnego na Lateranie, O. Montreganes, który zajmuje się rewizją konstytucji dla instytutów misyjnych, zależnych od „Propagandy”.

Azja w Komisji jest reprezentowana przez bpa Lokuang i ks. Tchen-Tchen-Tao (Chiny), kanonistę, przez słynnego O. d'Souza, asystenta generała jezuitów; przez O. Staffnera, rektora Ateneum w Poona w Indii; przez O. Cívisca, jezuitę włoskiego, profesora Wyższego Seminarium w Tokio.

Afryka, jak to widzieliśmy powyższej, reprezentowana jest przez biskupów i misjonarzy.

Ameryka Południowa reprezentowana jest tylko przez biskupa z Hondurasu.

Skład personalny Komisji dla spraw misji:

Przewodniczący: J. Em. kardynał G. Piotr XV AGAGIANIAN (Armenia).

Sekretarz: J. E. D. MATHEW (Anglia), arcyb. tyt. Apamea.

Członkowie:

7 biskupów: Ich Ekscelencje: M. LUCAS (Holandia), arcyb. tyt. delegat apostolski w Skandynawii; V. SARTRE (Francja), arcyb. tyt.; J. KODWO AMISSAH (Ghana), arcyb. Cape Coast; J. AMMANIN (Szwajcaria), bp tyt.; T. H. VAN VALEMBERG (Indonezja), bp tyt.; A. SIGNORA (Włochy), arcyb. Nikozji; S. LOKUANG (Chiny), bp tyt.

15 zakonników: O. O. S. BRECHTER (Niemcy), arcyopat benedyktynów; R. MOYA (Hiszpania), O. P.; A. SENNUSEMBERG, O. F. M.; PIO da MONDREGANES (Hiszpania), O. F. M. Cap., kuria; C. LOPINOT (Włochy), O. F. M. Cap., kuria; P. D'ELLA (Włochy), S. J.; J. D'SOUZA (India), S. J.; J. ROMMERSKIRCHEN (Niemcy), O. M. I., bibliotekarz „Propagandy Wiary”; A. SEUMOIS (Kanada), O. M. I., kuria; F. ROSEMBAUM (Niemcy), S. V. D., kuria; M. SCHULIEN, S. V. D., kuria; P. HUMBERTCLAUDE (Francja), S. M.; L. RUBIO (Hiszpania), przeor generalny eremitów Św. Augustyna; P. GRASSO (Włochy), S. J.; T. OHM (Niemcy), O. S. B.

Konsultorzy:

3 biskupów: Ich Ekscelencje H. SPIESS (Tanganika), bp tyt. i opat „nullius” Peramiho; H. SANTOS (Honduras), bp Santa Rosa de Copan; J. C. SISON (Filipiny), arcyb. tyt. i adm. apost. Nowej Segowii.

3 prałatów: J. MADDEN (Austria); A. MULDER (Holandia); N. MUND (Niemcy).

1 kapłan świecki: Ks. TCHEN-TCHEN-TAO.

17 zakonników: O. O. A. ABATE (Włochy), O. P., kuria; E. PEETERS (Belgia), O. F. M.; G. EL DAROV (?), O. F. M. Conv.; T. L. BOUSCAREN (Stany Zjednoczone), kuria; L. BUIJS (Holandia), S. J.; L. CIVISCA (Włochy); J. STAFFNER (Austria), S. J.; J. SOURY-LAVERGNE (Francja), S. M.; A. REUTER (?), O. M. I., kuria; G. VROMANT (Belgia), O. M. I.; E. GATHIER (Francja), S. J.; A. CAUWE (Belgia), O. Biały; G. B. BECKMANN (Szwajcaria); G. CAUFIELD (Stany Zjednoczone), pasjonista; G. B. TRAGELLA (Włochy); B. FENNELLY (Włochy), C. S. Sp.

Komisja dla spraw Kościoła Wschodniego

Skład osobowy Komisji dla spraw Kościoła Wschodniego reprezentuje poszczególne nacje i obrządk. Biskupi i niektórzy kapłani, wchodzący do Komisji, reprezentują Chaldejczyków, Syryjczyków, Maronitów, Koptów, Armeńczyków, Melachitów, Greków...

Wchodzą doń: Mgr Testa, następca Mgr Roncalli w delegacji apostołskiej w Konstantynopolu; kilku zakonników, wyśmienitych „Orientalistów”, jak O. Cornelis (Belgia), znany ekumenista, sekretarz redakcji pisma „Unitas”; O. Stirnon, profesor patrologii orientalnej; Mgr Dit, bp maronita z Kairu; O. Becque, O. S. B., przeor klasztoru w Chevetogne; O. Benoit, O. P., ze szkoły biblijnej w Jerozolimie, etc...

Wszystkie kwestie, które będą omawiane w innych komisjach, w tej Komisji będą rozpatrywane z punktu widzenia Wschodu, uwzględniając prawo partykularne (salvo iure particulari), co tak często podkreśla Kodeks Prawa Kanonicznego.

Komisja dla spraw Kościoła Wschodniego będzie bliżej współpracować z Sekretariatem dla chrześcijan oddzielonych.

Skład osobowy Komisji dla spraw Kościoła Wschodniego jest następujący:

Przewodniczący: J. Em. kardynał A. CICOGNANI (Włochy).

Sekretarz: P. O. WELYKY, bazylianin (Ukraina).

Członkowie:

15 biskupów: Ich Ekscelencje: J. BUCKO (Ukraina), arcyb. tyt. i wizytator apostołski dla Ukraińców i Rusinów w Europie Zachodniej; G. TESTA (Włochy), arcyb. tyt.; C. BOHACHERSKY arcyb. Filadelfii dla Rusinów; G. B. THANGALATHIL (India), arcyb.

Trivandrum dla Syro-Malankarów; J. PARECATTIL (India), arcyb. Ernakulam, dla Syro-Malabarów; M. KAVUKATT (India), arcyb. Changanacherry dla Syro-Malabarów; R. RABBAN (Irak), arcyb. Kerkut dla Chaldejczyków; D. A. HAYEK (Syria), arcyb. Alep dla Syryjczyków; P. DIB (Egipt), bp w Kairze dla Maronitów; A. SCANDAR (Egipt), bp Assiut; G. J. JACOB (Etiopia), bp tyt.; A. KATKOFF, bp tyt., koadiutor dla obrządku bizantyjskiego w Rzymie; C. SIPOWIC (Jugosławia), bp tyt.; B. CRISTEA (Rumunia), bp tyt.; G. AMADOUNI (Armenia), ordynariusz dla Armeńczyków we Francji.

2 prałatów: O. BEJAN (Rumunia), audytor Roty; J. MANSOURATI (Syria).

10 zakonników: O. O.: T. MINISCI (Włochy), Archimandryta Grottaferrata; F. GOESMANN (Niemcy), A. A.; M. GORDILLO (Hiszpania), S. J.; C. PUJOL (Hiszpania), S. J.; A. RAES (Belgia), S. J.; P. STEPHANOU (Grek), S. J.; J. CORNELIS (Belgia), A. A.; D. STIERNON (Belgia), A. A.; N. EDELBY (Syria) bazylianin; M. JAPUNDZIC (Jugosławia), T. O. R.

Konsultorzy:

1 biskup: J. E. I. ZIADE (Liban), arcyb. Bejrutu dla Maronitów.

3 prałatów: S. CHEREATH (India), obrządku syro-malbarskiego; C. SPALLANZANI (Włochy); I. TUMBAS (Grecja).

4 kapłanów diecezjalnych: E. BENTIA (Rumunia); P. GARO (Grecja); J. KALDANI (Jordania); J. MALAK (Egipt).

17 zakonników: O. O.: L. BAWENS (Belgia), O. S. B.; T. BECQUET (Belgia), O. S. B.; G. GIOVANNELLI (Włochy), bazylianin; M. WOJNAR (Ukraina), bazylianin; A. HAGE (Liban), bazylianin; P. BENOIT (Francja), O. P.; A. MITNACHT (Niemcy), augustinianin; M. LACKO (Jugosławia), S. J.; J. VALENTINI (Włochy), S. J.; J. SOFRONOV, pasjonista; E. STEPHANOU (Grek), A. A.; PLACIDE DE ST JOSEPH (India), karmelita, kuria; D. DONOVAN, O. F. M.; M. BLONDEEL(?); A. VAN LANTSCHOOT (Belg); A. LAZZERI (Włochy), O. F. M.; B. TALATINIAN (Armenia), O. F. M.

Komisja dla apostołatu świeckich

Na liście Komisji dla apostołatu świeckich figuruje wielu kapłanów i przewodniczących międzynarodowego apostołatu jak np.: sekretarz Komisji, Mgr Glorieux, asystent kościelny Komitetu stałego Kongresów międzynarodowych dla apostołatu świeckich; Mgr Baldelli, przewodniczący Konferencji międzynarodowej „Miłosierdzia katolickiego”; Mgr Cardijan, kapelan generalny J. O. C.; Mgr Géraud, asystent kościelny Federacji międzynarodowej mężów katolickich; Mgr Ramselaar, asystent kościelny Federacji światowej młodzieży żeńskiej i obecnie asystent kościelny prezydium Organizacji międzynarodowych katolickich; Mgr Ligutti, obserwator Stolicy Apostolskiej

w Organizacji Narodów Zjednoczonych do Spraw Wyżywienia i Rolnictwa (F. A. O.).

Mgr Rodhain, dyrektor organizacji francuskiej p.n. „Secours catholique”, reprezentuje również dzieła miłosierdzia, które zajmą z pewnością niepoślednie miejsce w pracach Komisji. Przypomniany zostanie niewątpliwie Soborowi, a przezeń świeckim, problem głodu w skali światowej.

Do Komisji wchodzi również inni specjaliści od zagadnień społecznych: Mgr Pavan, vice-przewodniczący i Mgr Ferrari Tonido, sekretarz *Tygodni społecznych włoskich*; O. Spiazzi, fundator Instytutu teologii pastoralnej i nauk społecznych; O. Jarlot, jezuita francuski, przewodniczący Instytutu nauk społecznych w Gregorianum; O. de Vogelacre, dominikanin belgijski, dyrektor Szkoły wyższej społecznej w Lowanium, etc.

Jak widać socjologia zajmuje ważne miejsce w tej Komisji.

Inni członkowie i konsultorzy Komisji, jako kapelani i moderatorzy, reprezentują Akcję Katolicką różnych krajów, organizacje robotników i studentów katolickich.

Komisja w swoim łonie dzieli się na 3 podkomisje: akcji społecznej, akcji katolickiej i wychowania.

Komisja dla spraw apostołatu świeckich jest zupełnie nowym organem w Rzymie i niema żadnego związku z jakąkolwiek kongregacją Kurii Rzymskiej. Dlatego trudno jest sprecyzować zagadnienia, które będzie poruszać. Pomiędzy innymi zagadnieniami Komisja zajmie się, być może, pełniejszą i bardziej precyzyjną definicją apostołatu świeckich, związkami pomiędzy laikami i hierarchią kościelną, ogólną rewizją organizacji i doświadczeń, zrodzonych w epoce przemian i kryzysów, jakie świat przeszedł.

Skład osobowy Komisji dla spraw apostołatu świeckich jest następujący:

Przewodniczący: J. Em. kardynał F. CENTO (Włochy).

Sekretarz: Mgr GLORIEUX (Francja).

Członkowie:

10 biskupów: Ich Ekscelencje: E. COLLI (Włochy), arcyb. Parmy; I. M. CASTELLANO (Włochy), arcyb. tyt., sekretarz Konferencji biskupiej dla Akcji Katolickiej włoskiej; G. GARRONE (Francja), arcyb. Tuluzy; A. J. BABCOCK (U. S. A.), bp Grand Rapids; F. J. SCHEEN (U. S. A.), bp tyt., sufr. Nowego Jorku; G. BUKATKO (Jugosławia), eparcha Krizevci; A. GASBARRI (Włochy), bp tyt., sufr. Velletri; F. HENGSBACH (Niemcy), bp Essen; F. BALDELLI (Włochy), bp tyt.; E. LARRAIN (Chile), bp Talca.

12 prałatów: A. SABBATTANI (Włochy), audytor Roty; L. CIVARDI (Włochy); E. GUANO (Włochy); P. PAVAN (Włochy); A. FERRARI TONIOLO (Włochy); J. CARDIJAN (Belgia); J. GERAUD (Fran-

cja); S. QUADRI (Włochy); F. KLOSTERMANN (Austria); J. RODHAIN (Francja); A. RAMSELAAR (Belgia); G. HIGGINS (U. S. A.).

3 kapłanów świeckich: Ks. Ks.: A. BONET (Hiszpania); A. CARTBAWI (Liban); H. DONZE (Francja).

6 zakonników: O. O.: C. PAPALI (India), O. C. D.; J. HIRCHMANN (Niemcy), S. J.; P. LOPEZ DE LARA (Meksyk), S. J.; R. TUCCI (Włochy), S. J.; G. JARLOT (Francja), S. J.; J. PONSIOEN (Holandia), S. C. J.

Konsultorzy:

10 biskupów: M. TRINDADF SALGUEIRO (Portugalia), arcyb. Evora; O. MCCANN (Unia Poł. Afryk.), arcyb. Cape Town; A. RAYAPPAN (India), arcyb. Pondichery; M. GANTIN (Dahomey), arcyb. Cotonou; J. BLOMJOUS (Tanganika), bp Mwanza; B. Kominiek (Polska), bp tyt. Vaga; B. GALLAGHER (Australia), bp Port-Pirie; B. Tomizawa (Japonia), bp Sapporo; J. GUTIERREZ GRANIER (Boliwia), bp sufr. Aucland; R. J. DELARGEY (N. Zelandia), bp tyt.

2 prałatów: F. LAMBRUSCHINI (Włochy); L. LIGUTTI (Włochy).

2 kapłanów świeckich: Ks. Ks.: W. CAFFAREL (Francja); V. PORTIER (Francja).

5 zakonników: O. O.: R. SPIAZZI (Włochy), OP.: S. LENER (Włochy), S. J.; P. PILLAI (Kolumbia), O. M. I.; W. FERREE (?), S. M.; V. de VOGELAERE (Belgia), O. P.

Komisja liturgiczna

Komisja liturgiczna będzie się zajmować wyłącznie liturgią. Na 23 członków Komisji liturgicznej siedmiu należy do Kongregacji Rytów.

W Komisji liturgicznej Niemcy są reprezentowane przez O. Jungmanna, S. J., powszechnie znanego z prac o Mszy św.; przez Mgr Spülbech'a, bpa Meissen; Mgr Schnitzler'a, proboszcza z Kolonii; Mgr Wagnera, sekretarza Komisji liturgicznej niemieckiej i dyrektora Instytutu liturgicznego w Trewirze i innych.

Francję reprezentuje Mgr Jenney, bp sufr. z Cambrai, członek Komisji biskupiej teologii pasterskiej i liturgii, kanonik Martimort, ks. Jounel i O. Gy.

Z Belgów do Komisji liturgicznej wchodzi: Bp Calewaert, ordynariusz Gandawy, Don Cappelle, O. S. B., opat Mont-César, Dom Botte, zakonnik z tego samego opactwa Mont-César, profesor w Paryżu i Lowanium, znawca łaciny liturgicznej i liturgii wschodnich.

Do Komisji liturgicznej wchodzi następujący Włosi: Bp Rossi, ordynariusz Biella, przewodniczący „Centro d'Azione Liturgica”; O. Bevilacqua, proboszcz w Brescia, znany w liturgicznym ruchu we Włoszech.

Szwajcaria jest reprezentowana przez ks. Hangai z Fryburga.

Austria, przez bpa Zaunera, ordynariusza Linzu.

Polska, przez dwóch konsultorów: bpa Zakrzewskiego, ordynariusza plockiego, przewodniczącego Komisji biskupiej polskiej dla liturgii i bpa Kowalskiego, ordynariusza chełmińskiego, członka tegoż organu biskupiego. Bp. Zakrzewski pracował nad przygotowaniem rytuału rzymskiego w języku polskim, który został niedawno zatwierdzony przez Rzym.

Z Holandii do Komisji wchodzi, jeden konsultor, O. Brinkolm, O. F. M., sekretarz Komisji liturgicznej w swoim kraju.

Z Hiszpanii, O. Martinez de Antonana, znany rubrycysta.

Z Ameryki Południowej, O. Mejia Gomez.

Ze Stanów Zjednoczonych, Dom Diekman, który redaguje pismo apostolatu liturgicznego pt. „Worship”.

W Komisji liturgicznej znajduje się poza tym wielu rubrycystów, ceremoniarzy, profesorów liturgii, sztuki sakralnej i muzyki kościelnej, którzy są wybitnymi specjalistami w swojej dziedzinie.

Kwestie, które zainteresują Komisję liturgiczną są rozliczne i skoncentrują się niewątpliwie wobec dylematu: jedność form liturgicznych w skali światowej, czy też swoboda dla ugrupowań narodowych. I jeszcze: przejrzystość ceremonii, rewizja liturgii według kategorii współczesnego świata, inwencja nowych form, bardziej dostosowanych do zrozumienia i odczucia chrześcijańskiego w dzisiejszych czasach.

Oto lista członków i konsultorów Komisji liturgicznej:

Przewodniczący: J. Em. kardynał G. CICONIANI (Włochy).

Sekretarz: P. O. A. BUGNINI (Włochy), lazarysta, kuria.

7 biskupów: I. I. E. E.: J. GOGUE (Irak), arcyb. chaldejski Basrah; C. ROSSI (Włochy), bp Biella; C. CALEWAERT (Belgia), bp Gandawy; F. ZAUNER (Austria), bp Linzu; J. HERVAS Y BENET (Hiszpania), prałat „nullius” Ciudad Real; H. JENNY (Francja), bp tyt., sufr. Cambrai; J. MALULA (Congo), sufragan Leopoldville.

7 prałatów: G. FALLANI (Włochy); J. NABUCO (Brazylia), kuria; H. ANGLES PAMIES (Hiszpania), kuria; J. PASCHER (Niemcy); M. RIGHETTI (Włochy), kuria; P. BORELLA (Włochy); J. SCHIAVON (Włochy).

3 kapitanów diecezjalnych: C. KNIEWALD (Jugosławia); J. O'CONNELL (Anglia); J. QUASTEN (Stany Zjednoczone).

5 zakonników: O. O.: B. CAPELLE (Belgia), opat Mont-César, kuria; A. JUNGSMANN (Niemcy), kuria; G. MARTINEZ de ANTONANA (Hiszpania); klarętanin; J. BEVILACQUA (Włochy), kuria; J. PIZZONI (Włochy), lazarysta, kuria.

Konsultorzy:

5 biskupów: II. EE.: J. WALSH (Irlandia), arcyb. Tuane; Th. P. ZAKRZEWSKI (Polska), bp plocki; C. J. KOWALSKI (Polska),

bp chełmiński; O. SPULBECK (Niemcy), bp Meissen; F. X. MUT-HAPPA (India), arcyb. Coimbatore.

3 *prałatów*: M. PELIEGER (Austria); Th. SCNITZLER (Niemcy); J. WAGNER (Niemcy).

10 *kapłanów diecezjalnych*: Ks. Ks.: A. G. MARTIMORT (Francja); A. CHAVASSE (Francja); A. HANGGI (Szwajcaria); P. JONES (Austria); P. JOUNEL (Francja); Th. KLAUSER (Niemcy); F. Mc MANUS (Stany Zjednoczone); J. MEJIA GOMEZ (Kolumbia); I. ONATIVIA (Hiszpania); V. VIGORELLI (Włochy).

15 *zakonników*: B. LUYCKX (Belgia), norbertanin; J. B. CANNIZARO (Włochy), opat benedyktynów w Genes-Cornigliano; E. CARDINE (Francja), O. S. B.; B. BOTTE (Belgia), O. S. B.; G. DIEKMANN (Stany Zjednoczone), O. S. B.; P. RADO (Węgry), O. S. B.; P. SIFFRIN (Niemcy), O. S. B.; C. VAGAGGINI (Włochy), O. S. B.; A. DIRKS (Holandia), O. P.; J. HOFINSER (Filipiny), S. J.; H. SCHMIDT (Niemcy), S. J.; L. BEINKHOFF (Holandia), O. F. M.; M. DUBOIS (Kanada), redemptorysta; V. KENNEDY (Kanada), C. S. B.; i H. KAHLEFELD (Niemcy), z Oratorium.

Sekretariat dla środków rozpowszechniania myśli ludzkiej

Członkowie i konsultorzy tego Sekretariatu reprezentują, jako doradcy i znawcy, jeden z wielkich środków (sposobów) rozpowszechniania myśli: radio, kino, telewizję, prasę. Pomiędzy członkami znajdują się: biskup Salford'u, delegat biskupów brytyjskich dla edukacji wiernych; biskup Amiens, przewodniczący komisji episkopalnej francuskiej do spraw kina, radia, telewizji, tak samo biskup Calahana w Hiszpanii i bp Lazlo na Węgrzech.

Pomiędzy konsultorami są: arcybiskup Milwaukee (Stany Zjednoczone), biskup Sale w Australii, biskup Peterson w Stanach Zjednoczonych, biskup koadiutor H. Bednorz z Katowic (Polska), prałaci Doreto z Argentyny, Ortíz z Pilipin. Ci wszyscy są delegatami w swoich krajach do spraw dotyczących radia, kina i telewizji.

Prasę w Sekretariacie reprezentują: bp Belleville w Stanach Zjednoczonych; Mgr Boehun, redaktor *Osservatore Romano*; Mgr Spada, redaktor dziennika katolickiego w Bergamo; O. Gabel (Francja), naczelny redaktor *La Croix*, który jest zarazem generalnym sekretarzem Unii Międzynarodowej Prasy Katolickiej.

Radio i telewizję reprezentują: O. Stefanizzi, S. J., dyrektor Radia Watykańskiego; Mgr Becher (Niemcy); Mgr Salcedo (Kolumbia), który pracuje w łączności z U. N. S. C. O.; O. O. Pichard, O. P. (Francja), Andrew, O. F. M. (Holandia) i Frandizis, O. F. M. (Egipt), doradcy religijni radia i telewizji w swoich krajach, etc.

Wreszcie znawcy problemów kina, dwaj sekretarze komisji papieskiej Mgr Deskur, Polak, który jest równocześnie sekretarzem tegoż

Sekretariatu i Mgr Galletto, który tu figuruje jako członek, oraz Mgr Bernard (Luxemburg) z „Urzędu katolickiego międzynarodowego kina”.

Powstaje pytanie czy Sekretariat ten zajmie się pogłębieniem etyki, poszukiwaniami teoretycznymi, dotyczącymi sposobów rozpowszechniania myśli ludzkiej, czy też zagadnieniami praktycznymi. Wiadomo, że prasa, radio, kino, telewizja, mogą łatwo doprowadzić człowieka do demoralizacji, lecz mogą również przyczynić się do jego umoralnienia i zbliżenia do Boga. Tę właśnie myśl uwypuklił Pius XII w „Miranda prorsus”. Jest więc rzeczą możliwą, że Sekretariat zaprojektuje jakąś szerszą i jeszcze bardziej pozytywną dyrektywę w tym względzie.

Skład członków i konsultorów Sekretariatu przedstawia się następująco:

Przewodniczący: J. E. O'CONNOR (Stany Zjednoczone), arcyb. tyt.

Sekretarz: Prałat A. DESKUR (Polska).

Członkowie:

6 biskupów: II. EE.: G. A. BECK (Holandia), bp Salfordu; G. KEMPF (Niemcy), bp Limburga; P. C. VAN LIERDE (Holandia), bp tyt.; R. L. M. STOURM (Francja), bp Amiens; A. DEL CAMPO (Hiszpania), bp Calahorra; E. LAZŁO (Węgry), bp tyt.

5 prałatów: Mgr Mgr: BOEHM (Włochy); A. GALLETTO (Włochy); A. SPADA (Włochy); J. BERNARD (Luxemburg); J. TUCEK (Stany Zjednoczone).

5 zakonników: O. O.: L. ZANONI (Włochy), paulista; A. MORENO ARANGO (Ameryka łac.), S. J.; A. STEFANIZZI (Włochy), S. J.; E. GABEL (Francja), A. A., G. F. HEINZMANN (Stany Zjednoczone), misjonarz.

Konsultorzy:

7 biskupów: II. EE.: G. E. COUSINS (Stany Zjednoczone) arcyb. Milwaukee; P. L. LYONS (Austria), bp Sale; J. L. Mc NULTY (Stany Zjednoczone), bp Peterson; P. F. ZUROWESTE (Stany Zjednoczone), bp Belleville; H. BEDNORZ (Polska), bp tyt., koadiutor z Katowic; E. FRENETTE (Kanada), bp Saint-Jerome; G. V. TAVORA (Brazylia), bp Aracaju.

6 prałatów: Mgr Mgr.: A. DEVOTO (Argentyna); C. BECKER (Włochy); J. J. SALCEDO (Kolumbia); J. O'RTIZ (Filipiny); T. FLYNN (Stany Zjednoczone); LOPEZ DA CRUZ (Portugalia).

2 kapłanów diecezjalnych: Ks. Ks.: J. HAAS (Szwajcaria); C. A. SIEGEL (Niemcy).

5 zakonników: O. O.: PICHARD (Francja), O. P.; F. VAN WAESBERSE (Holandia), O. P.; A. ANDREW (Holandia), O. F. M.; P. FRANDIZIS (Egipt), O. F. M.; H. BARAGLI (Włochy), S. J.

Sekretariat dla chrześcijan oddzielonych

Podwójny jest cel Sekretariatu dla chrześcijan oddzielonych. Jeden bezpośredni, polegający na udzielaniu pomocy chrześcijanom-niekatolikom w śledzeniu prac soborowych. Drugi cel, o szerszym zakresie, polegający na wspomaganiu tych samych chrześcijan w znalezieniu jedności z Kościołem rzymsko-katolickim. Zadaniem więc Sekretariatu jest informowanie braci oddzielonych o pracach soborowych, który niejako woła doń: „Oto problemy, które nas zajmują”.

Pomiędzy członkami tego Sekretariatu znajduje się kilku biskupów, którzy pochodzą z krajów, w których gminy protestanckie są zorganizowane i żywotne: z Niemiec arcybiskup Jaeger, ordynariusz Padeborn, ekumenista; z Francji, arcybiskup Martin, ordynariusz Rouen; z Anglii, arcybiskup Heenan, ordynariusz Liverpool; ze Szwajcarii, bp Charriere, ordynariusz Lozanny, Genewy i Fryburga, który utrzymuje najlepsze stosunki z Radą ekumeniczną; z Holandii, bp Nierman, ordynariusz Groningue.

Organizacje i ugrupowania ekumeniczne są reprezentowane przez O. Boyer, jezuitę, profesora Gregorianum i przewodniczącego Stowarzyszenia „Unitas”; O. P. Dumout O. S. B., rektora Kolegium greckiego w Rzymie, O. C. Dumout, dominikanina francuskiego, który kieruje w Paryżu *Centrum studiów ekumenicznych* „Istina”.

Inni członkowie i konsultorzy Sekretariatu cieszą się szczególną znajomością Kościołów oddzielonych. Prałat Hoefler i ks. Stakemeier, dawny i aktualny rektor Wyższego Seminarium w Padeborn, są w stosunkach z niemieckimi luteraninami, a ks. Thijssen z reformatorami holenderskimi. O. Corr, O. S. M. i O. Bevenot, z Oxfordu, są specjalistami anglikanizmu; O. Cunningham, paulista, ze Stanów Zjednoczonych, O. Tavard, asumpcjonista francuski, rezydujący w St. Zjedn. i O. Weigel, jezuita amerykański, śledzą z bardzo bliska wyznaniowe problemy amerykańskie. Inny natomiast zakonnik O. Hananohé, reprezentuje w Sekretariacie pewną formę apostołatu unionistycznego. O. Harner (Belg) i ks. Bellini (Włoch) — konsultorzy, są kompetentni w kwestiach doktrynalnych, które dzielą katolików i protestantów.

Skład Sekretariatu jest następujący:

Przewodniczący: J. Em. kardynał A. BEA (Niemcy).

Sekretarz: Mgr. WILLEBRANDS (Holandia).

Członkowie:

6 biskupów: Ich Ekscelencje: L. JAEGER (Niemcy), arcybiskup Padeborn; J. M. MARTIN (Francja), arcyb. Rouen; J. C. HEENN (Anglia), arcyb. Liverpool'u; F. CHARRIERE (Szwajcaria), biskup Lozanny, Genewy i Fryburga; E. J. DE SMEDT (Belgia), biskup Bruges; P. A. NIERMAN (Holandia), biskup Groningue.

2 *prałatów*: J. HOEFER (Niemcy); M. MACCARRONE (Włochy).

3 *zakonników*: O. O.: C. BOYER (Francja), S. J.; J. CUNNINGHAM (Stany Zjednoczone), paulista; G. M. CORR (Stany Zjednoczone), Sługa Maryi.

Konsultorzy:

2 *prałatów*: H. VOLK (Niemcy); H. F. DAVIS (Anglia).

5 *kapłanów diecezjalnych*: Ks. Ks.: A. BELLINI (Włochy); J. FEINER (Szwajcaria); E. STAKEMEIER (Niemcy); F. THIJSSEN (Holandia); J. VODOPIVEC (Włochy).

8 *zakonników*: O. O.: P. DUMONT (Belgia), O. S. B.; C. DUMONT (Francja), O. P.; J. HAMMER (Francja), O. P.; G. BAUM (Niemcy), augustinianin; M. BEVENOT (Holandia), S. J.; G. WEISEL (Stany Zjednoczone), S. J.; E. HANAHOE (Stany Zjednoczone), franciszkanin; G. TAVARD (Francja), A. A.

Komisja Główna

Prace poszczególnych komisji przygotowawczych centralizują się w Komisji Głównej, która jest jedynym kanałem, przez który komisje będą miały dostęp do Soboru. Zadaniem bowiem Komisji Głównej będzie koordynować pracę wszystkich Komisji oraz Sekretariatów i przedstawić ich wnioski papieżowi, celem zatwierdzenia tematów pod rozważania Soboru.

Komisja Główna pozostaje pod bezpośrednim przewodnictwem papieża, Jana XXIII. Sekretarzem jej został mianowany Mgr FELICI, profesor na Lateranie, członek Roty Rzymskiej, poprzednio sekretarz Komisji Przedprzetawczej. Składa się ona z wielkiej liczby kardynałów i biskupów z różnych krajów. Niektórzy z pośród kardynałów należą do Kurii, inni po większej części są przewodniczącymi konferencji biskupich swoich krajów.

Tylko czterech zakonników wchodzi do grona członków Komisji Głównej, a mianowicie: Opat-prymas benedyktynów, Minister generalny franciszkanów, Generał jezuitów i Przełożony generalny dominikanów.

Wśród konsultorów znajdują się biskupi z pięciu kontynentów, sekretarze lub asesory Kongregacji rzymskich oraz zakonnicy z czterech wybitnych zakonów.

Oto lista członków i konsultorów Komisji Głównej:

Przewodniczący: Jan XXIII.

Sekretarz: Mgr P. FELICI (Włochy).

Członkowie:

49 *kardynałów*: 13 kardynałów przewodniczących Komisji lub Sekretariatów; Ich Eminencje: VAN ROEY, arcybiskup Malines (Belgia); E. G. CEREJEIRA, patriarcha Lizbony (Portugalia); A. LIENART, bp Lille (Francja), I. G. TAPPONI, patriarcha Antiochii dla Syryjczyków (Syria), S. L. COPELLO (Argentyna), kanclerz Kościoła;

J. C. Mc GUIGAN, arcyb. Toronto (Kanada); N. T. GILROY, arcyb. Sydney (Australia); Francis SPELLMAN, arcyb. Nowego Jorku (Stany Zjednoczone); T. C. de GOUVJA, arcyb. Lorenzes Marques (Mozambik); J. de BARROS CAMARA, arcyb. San Sebastian z Rio de Janeiro (Brazylia), E. PLA Y DENIEL, arcyb. Toledo (Hiszpania); E. ARTEAGA Y BETANCOURT, arcyb. Hawanny (Kuba); J. FRINGS, arcyb. Kolonii (Niemcy); A. CAGGIANO, arcyb. Buenos-Airos (Argentyna); T. TIEN-CHEN-SIN, arcyb. Pekinu (Chiny); C. M. DE LA TORRE, arcyb. Quito (Ekwador); G. SIRI, arcyb. Genui (Włochy); J. d'ALTON, arcyb. Armagh (Irlandia); J. E. Mc INTYRE, arcyb. Los Angeles (Stany Zjednoczone); S. WYSZYŃSKI, arcyb. Gniezna i Warszawy (Polska); P. E. LEGER, arcyb. Montrealu (Kanada); V. GRACIAS, arcyb. Bombaju (India); J. WENDEL, arcyb. Monachium (Niemcy); J. GARIBI Y RIVERA, arcyb. Guadalajara (Meksyk); A. M. BARBIERI, arcyb. Montevideo (Urugwaj); G. GODFREY, arcyb. Westminster'u (Anglia); Fr. KÖNIG, arcyb. Wiednia (Austria); L. J. MUENCH (Stany Zjednoczone), kuria; P. TATSUDO DOY, arcyb. Tokio (Japonia); B. J. ALFRINK, arcyb. Utrechtu (Holandia); R. SANTOS, arcyb. Manilli (Filipiny); L. RUGAMBWA, bp Rutabo (Tanganika); A. JULLIEN (Francja), kuria; A. LARRAONA (Hiszpania), kuria; G. I. HAERD (Holandia), kuria; J. FERRETO (Włochy), kuria.

5 *patriarchów*: Stefan I SIDAROUS, patriarcha Aleksandrii dla Koptów (Egipt); Maximos IV SAIGH (Syria), patriarcha Antiochii dla Melkitów (Grecja); Paweł-Piotr MEOUCHI (Liban); Paweł II CHEIKHO (Irak), patr. Babilonu dla Chaldejczyków; A. GORI (Jordania), patr. łaciński Jeruzalem.

33 *biskupów*: Ich Ekscelencje: A. CHACON, arcyb. Merida (Wenezuela); O. A. BERAS, arcyb. koad. i admin. apost. San Domingo (Rep. Dom.); J. UJCIC, arcyb. Belgradu (Jugosławia); P. FINBAR RYAN, arcyb. Porto hiszpańskiego (Hiszpania); J. CHAVEZ GONZALES, arcyb. San Salvadoru (Salwador); A. SILVA SANTIAGO, arcyb. Conception (Chile); J. J. A. MENA PORTA, arcyb. Asuncion (Paragwaj); J. GROSZ, arcyb. Kalocsa (Węgry); A. I. ANTEZANA Y ROJAS, arcyb. La Paz (Boliwia); D. A. CAMPBELL, arcyb. Glasgow (Anglia); T. B. COORAY, arcyb. Kolombo (Cejlon); P. T. Mc KEEFRY, arcyb. Wellington'u (Nowa Zelandia); M. LEFEBVRE, arcyb. Dakaru, (Senegal); C. J. ALTER, arcyb. Cincinnati (Stany Zjednoczone); L. L. GRANER, arcyb. Dacca (Pakistan); D. E. HURLEY, arcyb. Durban (Unia Półd. Afryki); J. LANDAZURI RICKETTS, arcyb. Lima (Peru); P. BERNIER, arcyb. Gaspe (Kanada); M. PERRIN, arcyb. Kartaginy (Tunis); L. CONCHA CORDOBA, arcyb. Bogoty (Kolumbia); V. BAZIN, arcyb. Rangun (Birma); F. POIRIER, arcyb. Port-au-Prince (Haiti); M. BERNARD, arcyb. Brazzaville (Kongo); M. O'CONNOR (Stany Zjednoczone), przewod. Sekretariatu dla spraw rozpowszechniania myśli ludzkiej; J. RAKOTOMALALA, arcyb. Tananarive (Madagaskar);

B. YOGO, arcyb. Abidżanu (Wybrzeże Kości Słoniowej); A. VERWINP, bp Kisantu (Kongo); J. T. SURH, bp Kopenhagi (Dania); A. J. JELMINI, bp tyt. adm. apost. Lugano; P. M. NGO-DINH-THUC, wik. apost. Vinh-Long (Południowy Wietnam); L. I. SCHARMACH, wik. apost. Rabaulu (Nowa Gwinea); A. SÆGIJAPRANATA, wik. apost. Samarangu (Indonezja); T. QUINLAN, wik. apost. Chunchon (Korea).

4 zakonników: O. O.: Dom BENNO GUT, Opat-prymas benedyktynów; A. SEPIŃSKI, Minister generalny franciszkanów; J. B. JANSSENS, Generał jezuitów; M. BROWNE, Przełożony generalny domiikanów.

Konsultorzy:

11 biskupów: Ich Ekscelencje: J. da COSTA NUNES (Portugalia), arcyb. tyt. wice-kamerling Kościoła; P. PARENTE (Włochy), arcyb. tyt., sekretarz Kongregacji rozkrzewiania wiary; A. SAMORE (Włochy), arcyb. tyt., sekr. Kongr. dla spraw kościelnych nadzwyczajnych; A. DELL'ACQUA (Włochy), arcyb. substytut Sekretariatu Stanu; C. ZERBA (Włochy), arcyb. tyt., sekr. Kongr. soborowej; E. DANTE, arcyb. tyt., sekr. Kongr. rytów; D. STAFFA (Włochy), sekr. Kongr. seminariów i uniwersytetów; F. BRENNAN (Stany Zjednoczone), dziekan Roty; P. SIGISMONDI (Włochy), sekr. „Propagandy Wiary”; P. PALAZZINI (Włochy), arcyb. tyt.; P. SFAIR (Armenia) arcyb. tyt.

9 prałatów: V. BARTOCETTI, sekretarz Sygnatury apostolskiej; P. PASCHINI (Włochy), rektor honorowy Uniwersytetu na Loternie; A. WYNEN (Niemcy), audytor Roty; A. CANESTRI, audytor Roty; A. CAVAGNA (Włochy); J. ROSSI (Włochy), regens Penitencjarii apost.; F. TINELLO (Włochy), regens Kancelarii apost.; S. ROMANI (Włochy), Św. Dataria; M. GUSTI (Włochy), prefekt Archiwów Watykańskich.

5 zakonników: O. O.: SALMON, O. S. B., opat św. Hieronima w Rzymie; R. SARRIGOU-LAGRANGE (Francja), O. P.; A. VACCARI (Włochy), S. J.; S. ALBAREDA (Hiszpania), O. S. B., prefekt Biblioteki Watykańskiej; A. COUSSA (Syria), bazylianin, asesor Kongr. Wschodniej.

W miarę potrzeby mogą być do poszczególnych Komisji Przygotowawczych zaproszeni jeszcze inni eksperci.

I tak ostatnio Jan XXIII mianował nowych członków i konsultorów i zapewne na tych nominacjach lista nie została zamknięta.

Ks. Stefan Sołtyszewski